

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7 Temmuz 2023 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararları ile bir kısım vergi ve harçlarda artış yapılmak sureti ile yeniden düzenlemeye gidilmiştir. İlgili harç ve vergilerde 2023 yılının başında yeniden değerlendirilme oranında artış yapılmış olmasına rağmen bu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yapılan fahiş artışlar sebebi ile ekonomik sıkıntılar ile baş başa olan vatandaşlarımız yeni ve adaletsiz bir vergi yükü ile daha çok ekonomik sıkıntı içine girmiştir.

Yanlış ekonomik politikalar, israf ve yolsuzluk ekonomisi sebebi ile iyice bozulan bütçe dengesi otomatik vergi ve harç artışları ile vatandaşın sırtına yüklenmektedir. Zam yapmak, vergi artırmak dışında bir fikir ve önerisi olmayan bir ekonomik yaklaşımla atılan adımlar vergi adaletsizliği ve eşitsizliğini daha da artırmaktadır.

Mevcut ekonomik bozulmaların önüne geçebilmek, eşit ve adil olmayan vergi ve harçlardaki artışların vatandaşlarda meydana getirdiği dayanılmaz yükü azaltmak ve çözüm bulmak adına alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacı ile Anayasa'nın 98'inci Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Bülent KAYA

İstanbul Milletvekili

Saadet Partisi Grup Başkanvekili

ekonomik sıkıntılar ile baş başa olan vatandaşlarımız yeni ve adaletsiz bir vergi yükü ile daha çok ekonomik sıkıntı içine girmiştir.

Yanlış ekonomik politikalar, israf ve yolsuzluk ekonomisi sebebi ile iyice bozulan bütçe dengesi otomatik vergi ve harç artışları ile vatandaşın sırtına yüklenmektedir. Zam yapmak, vergi artırmak dışında bir fikir ve önerisi olmayan bir ekonomik yaklaşımla atılan adımlar vergi adaletsizliği ve eşitsizliğini daha da artırmaktadır.

Mevcut ekonomik bozulmaların önüne geçebilmek, eşit ve adil olmayan vergi ve harçlardaki artışların vatandaşlarda meydana getirdiği dayanılmaz yükü azaltmak ve çözüm bulmak adına alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacı ile Anayasa'nın 98'inci Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması zorunludur.

GEREKÇE

Ülkemizde yaşanan hayat pahalılığını yansıtmayan TÜİK verileri sabit gelirliilerin ücretlerinin gerçek enflasyona karşı değer kaybetmesine yol açmıştır. Vergi gelirlerinin ağırlıklı kısmı dolaylı vergilerden oluşmaktadır.

İlk çeyrekte gelir ve kurum kârları ile mülkiyetten alınan “doğrudan” vergilerde tahsilat geçen yıla göre yüzde 18 düşüşle 149,1 milyar lira olurken, KDV, ÖTV gibi tüketimden alınan “dolaylı” vergilerde yüzde 76,3 artarak 481,9 milyara ulaştı. Dolaylı vergilerin vergi pastasındaki payı yüzde 76,4’le tüm zamanların en yüksek düzeyine çıktı.

Gelir, kâr elde eden ve servet sahibi kesimlerden alınan “doğrudan” vergilerde tahsilat azalırken, halkın yaşamsal ihtiyaçları için zorunlu tükettiği mal ve hizmetlerin fiyatları içinde yer alan KDV, ÖTV vd. adlar altındaki “dolaylı” vergi tahsilatının yüksek oranda arttığı yılın ilk 3 ayında yüzde 80’e yaklaşan dolaylı vergi yükü, tüm zamanların en yüksek düzeyine çıktı.

Türkiye’deki dolaylı vergi oranı, OECD ortalamasında yüzde 45-46 dolayında bulunan oranla kıyaslandığında da çok yüksek bir düzeyi ifade ediyor. Yüksek dolaylı vergi oranı, vergi adaletinin bozulması anlamına geliyor.

Dolaylı vergilerdeki hızlı artışta, başta sigara ve tütün ürünlerinde olmak üzere yapılan ÖTV artırımları yanında, tüketici fiyatları genel düzeyindeki yükselişin etkisi bulunuyor. Başta gıda, ulaşım, giyim olmak üzere temel ürünlerin fiyatlarında yüksek oranlı artışlar yaşanırken, bunun üzerinden hesaplanan dolaylı vergi miktarı da buna paralel artıyor. Bu da Maliye’nin KDV ve geniş bir ürün yelpazesini kapsayan ÖTV’deki tahsilatını büyütüyor.

Başka deyişle KDV tahsilatındaki hızlı büyüme dahilinde üretilen ve ithal edilen genel tüketim maddelerinin; ÖTV tahsilatındaki hızlı artış, motorlu taşıt ve akaryakıt gibi ürünlerin fiyatlarındaki yüksek oranlı artışların doğal sonucu. Öte yandan Kurumlar Vergisi’ndeki tahsilatın gerilemesi, toplam pastada dolaylı verginin payını daha da yükseltiyor.

Ayrıca 7 Temmuz 2023 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararları ile bir kısım vergi ve harçlarda artış yapılmak sureti ile yeniden düzenlemeye gidilmiştir. İlgili harç ve vergilerde 2023 yılının başında yeniden değerlendirme oranında artış yapılmış olmasına rağmen bu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yapılan fahiş artışlar sebebi ile

2